

Enfront de l'exigència democràtica de derogació de totes les reformes de pensions, el Ministre de Seguretat Social reivindica la reforma de pensions de 2011

El nou ministre de Seguretat Social, José Luis Escrivá declarava recentment a París que, en matèria de jubilacions, la seva referència, «sens dubte», és la reforma de 2011, la derogació de la qual reivindiquen els pensionistes en les seves mobilitzacions. “Crec que la reforma de l’any 2011 està bé i no hi ha per què pujar l’edat de jubilació a Espanya”, va dir. I va afegir que el calendari establert en aquesta reforma, promulgada pel Govern de Zapatero en desenvolupament de l’Acord Social i Econòmic (ASE), signat el 2 de febrer de 2011 pel govern amb la patronal i els dirigents d’UGT i CCOO, “és un punt de partida perfecte i no hi ha per què tocar-lo”. Però va afegir que caldrà veure com “l’edat efectiva de jubilació s’acosta a la pactada en 2011”, que actualment està en seixanta-cinc anys i deu mesos i que aconseguirà els seixanta-set anys en 2027. En això –va dir– cal treballar “amb els incentius correctes”.

Val la pena recordar que va ser l’ASE i quines reaccions va provocar entre els treballadors i els sindicalistes.

Un exemple clar de diàleg social

Existeix un debat en el moviment sindical entre els qui mantenim una posició en contra de l’anomenat “diàleg social” i els companys que ens responen que, a la fi i al cap, es tracta d’una negociació i que el paper dels sindicats és negociar. El succeït amb l’ASE il·lustra, al nostre judici, el contingut real d’aquest debat, i les diferències entre una cosa i una altra.

Així, en el preàmbul de l’ASE podem llegir que es tracta d’un “exercici de responsabilitat compartida per Govern i Interlocutors Socials”, l’objectiu dels quals és ajudar a “equilibrar els comptes públics d’acord amb els compromisos adoptats, sobre la base d’un exercici d’austeritat que inclogui esforços en la despesa pública per a triar aquells amb major grau d’eficiència i equitat”. Aquesta formulació defineix, precisament, la diferència entre negociació i diàleg social. En la negociació, els sindicats porten a la taula les reivindicacions obreres i tracten que aquestes es converteixin en un acord, un conveni, una llei, d’obligat compliment, que reculli, en tot o en part, aquestes reivindicacions. Però en l’ASE, com explica

clarament aquest preàmbul, l’objectiu no era plasmar una reivindicació, sinó implicar els sindicats en un acord l’objectiu del qual era complir els compromisos amb Brussel·les i aconseguir una austeritat “equitativa”. Que sapiguem, l’austeritat, la reducció de salaris i pensions, la retallada de despesa en serveis públics, no és una reivindicació obrera, sinó una proposta del capital financer, com van ser les retallades de Zapatero de maig de 2010.

Quant a pensions, l’objectiu de l’ASE era “garantir la sostenibilitat a llarg termini del Sistema públic de Seguretat Social, especialment en matèria de pensions, a través de les reformes”. Per a això, es tractava de “fer possible l’allargament voluntari de la vida laboral i de les carreres de cotització dels treballadors”. Exigir més anys de cotització i jubilar-se més tard no sols no és una reivindicació de la classe treballadora, sinó just el contrari”.

I, com explicarem, el conjunt d’aquestes reformes buscava reduir la despesa en pensions, endarrerint l’edat de jubilació, endurint els requisits per a cobrar pensió, modificant els mètodes de càlcul per a baixar la pensió.

A França, el govern Macron intenta ara portar als sindicats al mateix parany. Els ha ofert una taula de «negociació» on tot es pot discutir, sempre que s’accepti l’objectiu final: desmantellar el sistema de repartiment i substituir-lo pel de capitalització, i reduir la despesa de pensions en 2 punts del PIB (és a dir, reduir la despesa anual en pensions en 35.000 milions d’euros). No és d’estranyar que els treballadors en vaga rebutgin aquesta taula i exigeixin la retirada sense més del projecte de reforma.

Continguts de l’ASE

En primer lloc, retardar l’edat de jubilació ordinària dels 65 als 67 anys. Un retard que es faria gradualment fins a 2027, amb un retard d’un mes per any fins a 2018 i de dos mesos per any des de 2019 a 2027. S’exceptuava als qui tinguessin de 35 a 38 anys i sis mesos cotitzats (és a dir, als qui haguessin cotitzat ininterrompudament des dels vint-i-sis anys i sis mesos), que podrien continuar jubilant-se a seixanta-cinc anys. L’augment del temps de cotització de trenta-cinc anys a 38 anys es

produiria gradualment fins a 2027, amb una cadència de tres mesos cada any.

Jubilació anticipada voluntària: s’establiria a partir dels seixanta-tres anys amb un mínim de trenta-tres anys de cotització. Però per cada any d’avançament de la jubilació es perd un 7,5% del valor de la pensió.

Jubilació parcial anticipada: es va mantenir la jubilació parcial a seixanta-un anys. Però es va fer un canvi molt important: a partir d’aquest moment l’empresa pagarà a la Seguretat Social, tant pel treballador que es jubila parcialment com pel que li supleix amb un contracte de relleu, la cotització íntegra. Com aquesta jubilació requereix l’acord de l’empresari, i això augmenta tant el cost per a l’empresa, en la pràctica, s’ha gairebé abolit aquest dret.

Període de càlcul per a la base reguladora de la pensió: l’ASE ho eleva de 15 a 25 anys (progressivament a raó d’un any des de 2013 a 2022). Cal recordar que en 1985, quan el govern de Felipe González, amb Almunia de Ministre de Treball, va elevar el període de càlcul de 2 a 8 anys, UGT i CCOO van respondre amb grans mobilitzacions, CCOO fins i tot va convocar una vaga general?

L’ASE també va modificar l’escala de càlcul de la base reguladora de la pensió, col·locant-la des del 50% de la base reguladora als 15 anys fins al 100% de la base reguladora als 37. El que significa que per a tenir una pensió completa caldrà tenir trenta-set anys cotitzats.

L’ASE va introduir també un nou element que suposarà encara més reduccions de la pensió: el “factor de sostenibilitat”, que suposava que, a partir de 2027, cada cinc anys, es revisarien “els paràmetres fonamentals” del sistema en funció de les diferències entre “l’esperança de vida als 67 anys de la població l’any en què s’efectuï la revisió i l’esperança de vida als 67 anys en 2027». És a dir, que si augmenta l’esperança de vida, es reduirien proporcionalment les pensions. Aquest factor va ser avançat de data en la reforma de Rajoy de 2013.

Les “millors” incloses en l’ASE

A més d’aquestes retallades, l’ASE incloïa algunes propostes, limitades, de mi-

llora, però la majoria no es van complir. Per exemple, la Seguretat Social havia de treure un decret sobre el procediment d'aprovació de coeficients reductors de l'edat de jubilació per a treballs especialment insans o penosos. Aquest Decret, l'elaboració del qual estava ja compromesa en un Acord de 2006, es va aprovar en 2012, però no s'ha aprovat cap coeficient reductor.

També es van acordar la integració en el règim general de Seguretat Social dels règims especials agrari i d'empleades de llar. Es va fer però en el cas del Règim Agrari, es van incloure unes condicions impossibles d'aconseguir per a desocupació i jubilació anticipada (com a mínim dins dels últims deu anys 6 han de ser de treball efectiu i jornades reals).

Separació de les fonts de finançament: les prestacions no contributives i universals i els complements a mínims de pensions van passar a estar a càrrec dels Pressupostos de les Administracions Públiques.

Entre les promeses incomplides, l'augment de les places de formació professional (l'any passat més de 100.000 joves es van quedar sense plaça en l'FP), la promesa "d'ocupació estable, amb una carrera professional definida, de tots aquells empleats públics de l'Administració General de l'Estat i dels seus Organismes Públics que realitzin la seva activitat laboral en l'àmbit de la I+D+I" no s'ha complert (la Llei de la Ciència continua avui permetent la seva precaritzat per a tota la vida).

Les conseqüències de l'ASE

La Plataforma de Sindicalistes per la Democràcia i la Independència Sindical va recollir més de 2.000 signatures d'afiliats i sindicalistes d'UGT i CCOO rebutjant la signatura de l'ASE. Una representació dels signants va ser rebuda pels secretaris generals d'UGT i CCOO, Cándido Méndez i Ignacio Fernández Toxo. L'amplitud de la campanya demostrava l'ampli rebuig de les persones

treballadores i dels sindicalistes cap a aquest acord que, per primera vegada, associava als sindicats a la signatura d'una retallada de pensions.

Per a molts treballadors i treballadores, la signatura de l'ASE ha marcat un abans i un després en la seva relació amb els sindicats. De fet, la decisió del moviment de pensionistes d'organitzar-se per si mateixos i les seves reticències cap als sindicats es deuen, en bona part, al seu rebuig tant a l'ASE com a la retallada de pensions de 2011, resultat d'aquest, que els sindicats continuen defensant.

La reivindicació del moviment pensionista és justa, senyor ministre. El Govern de coalició es declara "progressista" o "d'esquerres", Per a la majoria ser progressista o d'esquerres és trencar amb les polítiques que s'ha dut a terme pels governs de Zapatero o Rajoy aquests últims deu anys. Per tant, un govern d'esquerres ha de derogar la reforma del 2011 i no basar-se en ella com a "referència" per als seus plans de treball.

La ira dels pagesos

Els agricultors s'han tirat als carrers a Extremadura, Andalusia, les dues Castelles. Els convoquen les principals associacions. Asaja, COAG i UPA (vinculada a UGT). Han estat rebuts a bastonades per la policia del govern «progressista».

Els obliga a llançar-se a la lluita la ruïna imminent, sobretot per al petit agricultor. La renda agrària cau un 9% i cal afegir les dificultats per a exportar (aranzels estatunidencs, el Brexit, el veto rus...).

Es queixen, sobretot, dels baixos preus dels seus productes, que no cobreixen, en molts casos, els costos de producció. Alguns han intentat relacionar aquesta situació amb la pujada de l'SMI. El president d'Extremadura, el "socialista" Fernández Vara, entre ells. Però la pujada de l'SMI suposa dos

euros de pujada al dia. Si en un dia un jornalero recull 1.000 kg de taronges, suposa 0,002 euros per quilo recollit.

Ignacio Huertas, secretari general d'UPA d'Extremadura, ho explica amb el preu de la pruna: "Posen el preu a 20 cèntims. El cost de producció ha d'estar entorn dels 40 cèntims en una situació normal, però el consumidor després va al supermercat i la pruna se la troba per sobre dels dos euros". Hortes explica que aquest augment es deu a l'especulació i "abús" per part de la indústria i la distribució. Les grans distribuïdores obliguen l'agricultor a vendre a la baixa, mentre s'embutxaquen guanys milionaris en el camí entre l'agricultor i el client: "Si tenim en consideració el preu d'origen i el de destinació de desembre de 2019, en general, els preus que es paguen al

productor i que després paga el consumidor s'incrementen en un 450% de mitjana. Arribem a l'extrem que en la patata el diferencial és del 700% o en la taronja o la mandarina del 600%. Els marges comercials els hi queda la indústria i gran distribució".

Les reivindicacions dels pagesos són justes. Només hi ha una sortida que permeti subsistir als petits productors: posar fi a l'especulació, garantir que les distribuïdores els paguin un preu just pels seus productes. Aquesta qüestió concerneix també els treballadors i els seus sindicats. Cal plantejar l'interès central de la classe obrera en què els pagesos tinguin preus justos, per a permetre preus ajustats dels aliments. Segurament, la meitat més baixos com a mínim. El govern «progressista» té la pilota en la seva teulada.

Campanya d'extensió i subscripcions a aquesta Carta Setmanal

Si no la reus, et convidem a que la rebis cada setmana. Si la reus, et proposem que subscriguis a altres companyes i companys als quals pugui interessar.

L'elaboració i enviament d'aquesta Carta comporta algunes despeses. El POSI, que l'edita, no té ni vol subvencions, tota la seva activitat i les seves publicacions són finançades exclusivament per treballadores i treballadors, que volen recolzar, en aquest cas, la publicació de la Carta Setmanal. Demanem un suport de 5 EUROS a l'any, o més si us sembla.

Per rebre-la, envia un correu electrònic a: inforposi@gmail.com

o entra a la nostra Web: <http://www.posicuarta.org>

Nostre compte corrent en La Caixa és: **2100 2812 51 0200071314**. Indicant: Recolzo Carta Setmanal

Partit Obrer Socialista Internacionalista
Secció a Espanya de la IV Internacional

Carrer Desengaño, 12 (1º 3A). 28004 - Madrid
Teléfono: 91 522 23 56 - Fax: 91 521 72 01
<http://www.posicuarta.org>
Busca'ns en Twitter: @posicuarta